

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.338/2013/4. szám

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a dr. Pajor Levente ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Muraközi Gergely ügyvéd által képviselt alperes ellen engedményezési szerződés érvénytelenségének megállapítása tárgyában a Tatabányai Törvényszéken 20.G.40.074/2012 számon folyt perében a Győri Ítéltábla Gf.IV.20.017/2013/4. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján indult felülvizsgálati eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 160.000 (egyszázhatvanezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 536.652 (ötszázharminchatezer-hatszázötvenkettő) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

*Az alperesnek 5.366.515 Ft követelése állt fenn a felperessel szemben, melyre hivatkozással felszámolási eljárást is kezdeményezett a felperes ellen 2011. tavaszán. E tartozás rendezésére a felek 2011. október 10-én engedményezési szerződést kötöttek. A felperes az alperesre engedményezett a **G.** Kft-vel szemben fennálló követeléséből 5.366.515 Ft-ot. A kötelezett az alperes részére 2011. november 7-én teljesített.*

*Más hitelező kérelmére 2011. október 25-én a felperes felszámolása megindult, felszámolóként a **S.** Zrt. került kijelölésre.*

A felperes volt törvényes képviselője 2011. novemberében a felszámolóval felvette a kapcsolatot, azonban a felperes vezetője az iratok közül csak a folyamatban levő jogviszonyokra vonatkozó iratokat adta át a felszámolónak, az általa teljesedésbe mentnek ítélt iratokat nem, azokat a felszámolóbiztos nem is kérte tőle. A felperes könyvelését a felszámolás megindulása után is a felperes székhelyén a felperes munkatársai végezték.

2012. júniusában a felszámoló társaság új felszámolóbiztost jelölt ki az adós képviseletére. Az új felszámolóbiztos felszólította az adós volt képviselőjét a korábbi jogviszonyok iratainak az átadására. Az adós volt képviselője 2012. július 4-én tájékoztatta a felszámolóbiztost a jelen perrel érintett engedményezési szerződésről.

A felperes 2012. szeptember 24-én terjesztett elő keresetet az alperes ellen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40.§ (2) bekezdésére, illetve (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetét elkésetten nyújtotta be, nem tartotta be a kereset előterjesztésére a felszámoló rendelkezésére álló, a tudomásszerzéstől számított 90 napos szubjektív határidőt. Érdemben is kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság megállapította, a felek között létrejött engedményezési szerződés érvénytelen és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.366.515 Ft-ot és ennek 2011. november 14-től számított kamatát. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes felszámolója 2012. július 4-én szerzett tudomást a perrel érintett engedményezési szerződés megkötéséről.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolásában kifejtette, a szubjektív perindítási határidő betartása tekintetében a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség.

Utalva a Cstv. 31.§ (1) bekezdés b) és d) pontjára, 46.§ (1)-(2) bekezdésére rámutatott, hogy a törvény a felszámolás kezdetétől mind a gazdálkodó szervezet vezetőjére, mind a felszámolóra kötelezettségeket ír elő. A felszámoló munkavégzésére a perindítási határidők rónak kötelezettséget, ezért ennek keretében elvárható, hogy az adós iratait, illetve az adós gazdálkodását a legrövidebb határidőn belül vizsgálja meg abból a szempontból, hogy a Cstv. 40.§-ában biztosított perindítási lehetőségekkel élni tudjon. A felszámoló kötelessége ennek keretében az adós valamennyi, a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 5 éven belül és azt követően

megkötött, az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződésének vagy más jognyilatkozatának a vizsgálata.

Az elsőként kijelölt felszámolóbiztos az adóssal kapcsolatban állt, a felperes valamennyi irata a felszámoló rendelkezése alá került, függetlenül attól, hogy abból csak a folyamatban levő ügyek iratait adta át az adós volt ügyvezetője. A felperes nem igazolt olyan körülményt, amely a felszámolás megindulását megelőzően kötött szerződés megismerését akadályozta volna. Nem értékelhető a felperes javára, hogy a korábbi felszámolóbiztos „nem volt kíváncsi” a lezárt ügyletekre. A felszámolóbiztosnak kötelezettsége a perindításra lehetőséget biztosító valamennyi irat átvizsgálása, míg a gazdálkodó szervezet vezetőjének törvény írja elő az ezen irattári anyagok és az iratjegyzék átadását, függetlenül a felszámolóbiztos szóbeli igényétől.

A jogalkotó a perindítás szubjektív és objektív határidejének meghatározásával időbeli korlátok közé kívánta szorítani a kereset benyújtását.

Miután a bizonyítási kötelezettséggel terhelt felperes egyéb iratot nem csatolt, és az iratok szerint az adós volt vezető tisztségviselője kapcsolatban állt a felszámolóbiztossal, erre tekintettel a másodfokú bíróság a tudomásszerzés időpontjaként a 2012. júliusi időpontot nem tudta elfogadni.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértését.

Álláspontja szerint iratellenes a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy az adós valamennyi irata a felszámoló rendelkezésére állt, hiszen az adós volt vezető tisztségviselője is elmondta tanúként, hogy 2011. novemberében a korábbi felszámolóbiztos részére a folyamatban lévő ügyek iratait adta át. Hivatkozott az elsőfokú bírósághoz becsatolt 2012. július 4-én és július 31-én felvett jegyzőkönyvekben írtakra, melyből megállapítható, hogy a felszámoló nem tudott az engedményezésről, az iratoknak nem volt a birtokában, a volt vezető tisztségviselő a Cstv. 31.§ (1) bekezdés d) pontja szerint a felszámolót erről nem értesítette, nem tájékoztatta.

Nem helytálló a másodfokú bíróságnak az a megállapítása sem, hogy a felszámoló a lezárt ügyletekre „nem volt kíváncsi”, s azokról nem kért adatokat. A felszámoló ugyanis semmilyen formában nem értesült ezekről a jogügyletekről, hiszen a volt képviselő is azt mondta, hogy valamennyi irat átadását nem tartották lehetségesnek. A felszámolónak egy komplett irodaház átkutatására nem volt lehetősége. Nem helytálló tehát a másodfokú ítéletnek az a ténymegállapítása, miszerint az adós valamennyi irata a felszámoló rendelkezése alá került.

Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.259/2008/5. számú és 11.Gf.40.445/2009/7. számú határozatára, amely szerint a tudomásszerzés időpontja az, amikor a hitelező vagy a felszámoló a megtámadási okról tudomást szerez.

A felszámoló 2012. július 4-én került abba a helyzetbe, hogy a perben érintett szerződést meg tudja támadni, amikor az adós volt képviselője tájékoztatta a felszámolót az engedményezés tényéről, illetve utóbb a **G. Kft.** tájékoztatást adott arról, hogy melyik hitelezőnek mekkora összeget teljesített.

A pontos információ beszerzéséig - álláspontja szerint - a szubjektív, 90 napos határidő tekintetében az elévülés nyugvása következett be. Az ok megszűnésétől számított 3 hónapon belül a peres eljárást a felszámoló megindította, ezért a kereset előterjesztésére a jogszabályban meghatározott határidőn belül sor került.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Kiemelte, a felszámoló nem hivatkozott arra, hogy a felperes könyveiben nem szabályosan került a jogügylet könyvelésre. Nem a vezető tisztségviselőtől kellett volna a felszámolónak információt szereznie, hanem a teljeskörűen rendelkezésre álló könyvekből. Álláspontja szerint a felszámoló elmulasztotta gondossági kötelezettségét és felszámolói feladatait, és nem tekintette át az adós könyvelését.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

Az eljárás alapvető kérdése az volt, hogy mikor szerez tudomást a felszámoló az adós által kötött szerződésekről: akkor, amikor az adós iratait átadják a részére, vagy akkor, amikor az adós vezető tisztségviselője a szerződésről tájékoztatja.

A felszámoló feladata a felszámolás kezdő időpontját követően, hogy felvegye a kapcsolatot az adós vezető tisztségviselőjével. A vezető tisztségviselő azzal adja át az adós vagyona feletti rendelkezési jogot a felszámolónak, hogy a Cstv.31.§-a szerint a beszámolót és az iratokat átadja a részére. A felszámolónak azonban nem elegendő passzívan várnia a vezető tisztségviselő iratátadását. A felszámoló kötelessége, hogy amennyiben a vezető tisztségviselő az adós iratait átadta, az adós iratainak vizsgálatát biztosította, úgy a felszámoló az adós korábbi gazdálkodását a legrövidebb határidőn belül megvizsgálja.

Ha a vezető tisztségviselő az iratokat nem adta át, vagy nem határidőben adta át, nem biztosította a hozzáférést, akkor a felszámolónak mindent meg kell tennie az adós vagyonának felkutatása, a korábbi szerződések átvizsgálása érdekében, azért hogy a hitelezők részére minél nagyobb kielégítési fedezetet tudjon

biztosítani.

A felszámoló tehát nem passzív szereplője a vagyonátadási eljárásnak, hanem aktívan kell részt vennie abban. A vezető tisztségviselő által átadni kívánt iratok teljességét a törvényben felsoroltaknak megfelelően meg kell állapítania, illetve azok valóságtartalmát is meg kell vizsgálnia. Ha a vezető tisztségviselő e köteletségének nem tesz eleget, a felszámolónak akkor is aktívan mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy információt szerezzen be az adós meglévő vagy volt vagyonáról.

Amennyiben az adós vezető tisztségviselője a felszámoló rendelkezésére állt, a felszámoló csak akkor tudja igazolni, hogy a szubjektív határidő nem kezdődött meg, ha bizonyítja, ugyan tételesen felhívta a vezető tisztségviselőt arra, hogy milyen szerződéseket mutasson be neki, de a vezető tisztségviselő ezt megtagadta, vagy szándékosan eltiltkolta - felhívás ellenére - az általa kötött, megtámadható szerződéseket.

Ha a vezető tisztségviselővel a kapcsolatot nem lehet felvenni, nem adja át az iratokat, vagy a felszámoló konkrét felszólítása ellenére eltitkolja a szerződések megkötését, csak ilyen esetben van az objektív határidőn belül lehetősége arra a felszámolónak, hogy igazolja a bíróságon a szubjektív határidő későbbi indulását, azt, hogy mikor szerzett tudomást a megtámadható szerződésről.

A Kúria teljes mértékben egyetért a jogerős ítéletben kifejtett azzal az állásponttal, miszerint az adós teljes mértékben lehetőséget adott a felszámolónak arra, hogy minden iratát áttekintse, a vezető tisztségviselő együttműködött a felszámolóval. Az, hogy a korábbi felszámolóbiztos nem szabályosan járt el, nem kérdezett rá a Cstv. 40.§-a szerinti határidőben kötött szerződésekre, nem jelentheti azt, hogy a perindítás szubjektív határideje nem telt el. Nem a felszámoló konkrét tudomására jutásának időpontja számít ugyanis ezekben az esetekben, hanem az az időpont, amikor a felszámoló - szabályos eljárása esetén - erről értesülhetett.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp.275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a alperes jogi képviselétével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján állapította meg. Az illetekekről szóló 1990. évi XCIII.

törvény (Itv.) 59.§ (1) bekezdése és 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 15.§ (1) és (3) bekezdése alapján a felperes köteles az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2014. június 17.

. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró